

TRANSFORMACIÓ ECONÒMICA

Noves oportunitats de negoci a Catalunya

Un robot i un humà s'estrenen la mà. | Andrea Comas (Reuters).

El repte de les pimes, ¿com aprofitar la IA?

A Catalunya es fa un gran esforç perquè la IA arribi a les petites i mitjanes empreses, assegura Joan Mas, director del CIDAI

● GLÒRIA AYUSO

La intel·ligència artificial (IA) generativa ha experimentat una ràpida adopció en l'àmbit empresarial. Un terç de les organitzacions ja utilitzen regularment aquesta tecnologia en almenys una funció empresarial, segons l'últim informe de McKinsey & Company. Aquestes dades són extrapolables a la realitat catalana, segons explica el director del Centre of Innovation for Data tech and Artificial Intelligence (CIDAI), Joan Mas, que també és director científic de l'àrea digital d'Eurecat. «Hi ha una bretxa important: hi ha una xifra considerable d'empreses que l'han aplicat en algun dels seus processos, però es va reduint el percentatge de les que ho han fet en dos, tres o més», explica Mas. No obstant, «a Catalunya hi ha un esforç notable perquè la IA arribi a les petites i mitjanes empreses», afegeix.

Responent a l'estratègia catalana Catalonia AI, el CIDAI es dedica a fer proves de concepte per validar la in-

telligència artificial i desenvolupar solucions el resultat de les quals exposa de manera oberta. El seu objectiu és fer el coneixement accessible, i permetre que les empreses l'utilitzin com a base per a la implementació de les seves pròpies solucions.

No és «una vareta màgica»

El problema és que s'ha entès la IA «com una vareta màgica que resol problemes, i res més lluny de la realitat», adverteix Mas. Abans d'iniciar-se en la IA, les petites i mitjanes han

d'autoavaluar-se, utilitzant eines que tenen a la seva disposició, per conèixer si disposen de prou dades, si aquestes són fiables i estan ordenades, i examinar els perfils professionals disponibles dins de l'organització. «Fer experiments i plantejar malament els problemes, amb suposicions de partida incorrectes, aboquen a resultats erronis», indica. També cal triar de manera adequada els casos en els quals utilitzar-la.

Per això, les proves de concepte que han donat resultats fallits són eleva-

Trobar professionals

La dificultat per trobar professionals qualificats en aquestes àrees complica a les empreses la seva adopció. La Universitat Politècnica de Catalunya i la Universitat Autònoma han introduït nous graus específics en ciència de dades i intel·ligència artificial, si bé el nombre de graduats continuarà sent escàs, s'alerta des del CIDAI. Agreuja la situació l'alta rotació de personal i que molts joves acaben optant per teletreballar per a empreses estrangeres, especialment dels EUA i del Regne Unit, atrets per condicions salarials més competitives. Com a resposta, les empreses estan implementant programes de reciclatge i especialització per al seu personal actual per poder desenvolupar internament les habilitats necessàries en IA i ciència de dades.

des, segons el mateix informe de McKinsey, que indica que a escala global menys de la meitat de les organitzacions estan abordant riscos com la inexactitud dels resultats i la privacitat de les dades.

A Catalunya, el Digital Innovation Hub (DIH4Cat), que reuneix els diferents agents de suport a la digitalització, desenvolupa projectes d'implantació o casos d'ús en resposta a necessitats que expressen les companyies. Una empresa del sector agroalimentari, per exemple, ha aconseguit optimitzar el procés de curació de productes carnis mitjançant IoT, sensors, anàlisi de dades i optimització. El resultat ha sigut la reducció d'un 20% del temps necessari per a la curació, a més del consum d'energia, fet que permet a l'empresa vendre els seus productes abans i augmentar la seva productivitat.

Així mateix, mitjançant el desenvolupament de bessons digitals, s'han optimitzat les operacions en una planta de tractament d'aigües residuals, cosa que ha permès «una dràstica reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle i del consum energètic», així com un estalvi en el pagament per la compensació d'emissions de CO₂. La tecnologia és aplicable a tots els sectors, indica el director del CIDAI.

A Catalunya hi ha 488 empreses que cobreixen tota la cadena de valor de la IA, que facturen 2.155 milions d'euros i sumen 14.525 llocs de treball. El 44% són empreses emergents, segons un informe d'Acció, que indica que Barcelona és la ciutat líder en rondes de finançament al sud d'Europa.

La IA generativa té el potencial d'automatitzar activitats que actualment ocupen entre el 60% i el 70% del temps dels empleats, segons l'informe de McKinsey. Una cosa que no queda lluny: per a l'any 2030, fins al 30% de les hores treballades podrien ser automatitzades. Aquest percentatge podria augmentar al 45% a la Unió Europea i al 48% als EUA per al 2035, cosa que implicaria una transformació considerable en els mercats laborals. Per tot això, el 40% de les empreses planegen augmentar la seva inversió en IA pel avenç en IA generativa, alhora que el 28% han inclòs el seu ús en l'agenda de les seves juntes directives. «Ens trobem en un moment de màxima expectativa. Els fons públics per implantar solucions específiques s'esgoten de seguida», destaca el director del CIDAI. ■